

De geheimhoudingsplicht van de notaris en de ontheffing daarop

De notaris heeft een geheimhoudingsplicht en een verschoningsrecht. Dit betekent dat in beginsel alles wat met de notaris wordt besproken binnenkamers blijft. Ook de akten die worden getekend, worden niet aan derden verstrekt. Sommige akten worden openbaar doordat ze in openbare registers worden ingeschreven, zoals bijvoorbeeld een leveringsakte en een hypotheekakte bij het kadaster en huwelijksvoorwaarden in het huwelijksgoederenregister. Daarnaast zijn er nog een aantal uitzonderingen als daarmee een algemeen belang wordt gediend. En soms moet de notaris bepaalde transacties melden.

Waarom moet de notaris soms bepaalde transacties melden?

>> Lees verder (o.a. Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme WWFT)

Informatieverstrekking door notaris aan belastingdienst of in geval van een strafrechtelijk onderzoek

De staatssecretaris van Financiën heeft het volgende besloten.

Met ingang van 1 januari 2012 zijn bepaalde gegevens uitgezonderd van de notariële geheimhoudingsplicht. Op grond van artikel 25, achtste en negende lid, van de Wet op het notarisambt is een beperkte informatieplicht ingevoerd voor bepaalde gegevens betreffende de bijzondere rekening. Dergelijke gegevens kunnen van belang zijn voor de heffing of invordering van belasting of in het kader van een strafrechtelijk onderzoek. Dit besluit bevat procedurele regels met betrekking tot informatieverzoeken aan de notaris.

Besluit van 27 februari 2012, nr. BLKB2012/52M. Gepubliceerd in Staatscourant 2 maart 2012, nr 4387. Inwerkingtreding: 3 maart 2012. (bew.)

1. Inleiding

Een notaris heeft een geheimhoudingsplicht en tegenover de Belastingdienst een verschoningsrecht ten behoeve van de belastingheffing van derden (zie artikel 22 van de Wet op het notarisambt en artikel 53a, derde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen). Dit kan de Belastingdienst belemmeren bij

een correcte heffing en effectieve inning van belastingen en vervolging van strafbare feiten. Hierom is met ingang van 1 januari 2012 voor de notaris een (beperkte) informatieplicht ingevoerd (zie artikel 25, achtste en negende lid, van de Wet op het notarisambt) van bepaalde gegevens van de zogenoemde derdengeldenrekening. De informatieplicht van de notaris bestaat uit twee verschillende onderdelen. De notaris is verplicht, op schriftelijk verzoek, aan de inspecteur van de Belastingdienst een beperkt aantal wettelijk omschreven gegevens te overleggen. Dit betreft specifieke transacties, handelingen of betalingen die hebben plaatsgevonden via zijn derdengeldenrekening. De wettelijke bepaling vereist voor een dergelijk verzoek een machtiging door de Minister van Financiën. Daarnaast moet de notaris deze gegevens verschaffen voor zover gevorderd op grond van het Wetboek van Strafvordering. Naar verwachting zal het merendeel van de verzoeken in het kader van fiscale controle worden gedaan.

2. Voorwaarden informatieverzoek

De Belastingdienst gaat terughoudend om met het doen van informatieverzoeken aan een notaris. De inspecteur maakt, voordat hij een verzoek om informatie doet, tegenover de belastingplichtige gebruik van de bevoegdheden om informatie te vragen zoals bedoeld in de A WR, de Adw of de IW 1990. Als het belang van de heffing, invordering of opsporing dit in redelijkheid noodzakelijk maakt kan hier van worden afgeweken. Daarbij gelden de volgende procedurele regels en voorwaarden:

2.1. Formele vereisten

- a. Het informatieverzoek richt zich tot de notaris uit hoofde van de artikelen 47, 49 jo. artikel 53, eerste lid, onderdeel a, van de A WR, de artikelen 58, 59, 60 jo. artikel 62 van de IW 1990 of de overeenkomstige artikelen in de Adw.
- b. Een informatieverzoek wordt alleen gedaan als daartoe een “gerede aanleiding” bestaat.
- c. De inspecteur onderwerpt het informatieverzoek aan een interne goedkeuringsprocedure binnen de Belastingdienst. Daarbij weegt men het belang van de bescherming van de vertrouwelijkheid tussen notaris en cliënt enerzijds, en het belang dat gemoeid is met doorbreking van de geheimhouding anderzijds, af.
- d. Als is vastgesteld dat er sprake is van een gerede aanleiding, vraagt de Belastingdienst een machtiging door of namens de Minister van Financiën. Nadat deze is ontvangen, kan het verzoek worden ingediend bij de notaris.
- e. Als de Minister van Financiën machtiging verleent, wordt geacht aan de hiervoor genoemde voorwaarden voldaan te zijn.
- f. Het verzoek richt zich tot de oorspronkelijke geheimhouder.
- g. Het verzoek wordt schriftelijk gedaan.
- h. De inspecteur kan vervolgvragen stellen. Deze verzoeken worden eveneens onderworpen aan de interne goedkeuringsprocedure.

2.2. Inhoudelijke vereisten

- a. Naar aanleiding van het informatieverzoek hoeft de notaris alleen een beperkt aantal wettelijk omschreven gegevens te verstrekken. Dit sluit aanvullende gegevensverstrekking door de notaris op basis van zijn eigen oordeel niet uit.
- b. De gevraagde informatie moet zien op een zo specifiek mogelijk aangeduide transactie, handeling of betaling via de derdengeldenrekening die van belang kan zijn voor de heffing of invordering van belasting of de opsporing.
- c. Het informatieverzoek ziet uitsluitend op de financiële afwikkeling van transacties bij de betrokken notaris.
- d. De notaris moet gegevens verstrekken over de (rechts)personen die zijn betrokken bij de betalingen via de derdengeldenrekeningen en de bijbehorende financiële informatie zoals de hoogte van de betalingen en de rekeningnummers.
- e. De inspecteur kan verzoeken om gegevens over de transactie of handeling die ten grondslag ligt aan de betalingen, om die betalingen te kunnen duiden.
- f. Bij het verstrekken van de gegevens geeft de notaris hun onderlinge verband aan (zie artikel 25, achtste lid, laatste volzin, van de Wna).
- g. De notaris kan aan de informatieverstrekking niet de voorwaarde verbinden dat de betrokken derde daarmee instemt.

3. Wederzijdse bijstand

De bepalingen van dit besluit hebben mede betrekking op verzoeken om informatie inzake een individuele derde of groepen van derden in verband met het door Nederland verlenen van bijstand ten behoeve van de heffing van belastingen en de invordering van belastingschulden van andere staten.

4. Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als: het Besluit Informatieverstrekking notaris.

5. Inwerkingtredingsbepaling

Dit besluit treedt in werking de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.